

Концепція

Щодо вибору студентом навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом

Згідно ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», особа, яка навчається у вищому навчальному закладі, має право на:

– вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу;

– участь у формуванні індивідуального навчального плану.

Треба зазначити, що існуюча система «пакетів дисциплін за вибором» забезпечує право на вибір дисциплін, але не гарантує права на участь у формуванні навчального плану.

Процедура вибору студентом навчальних дисциплін та його участі у формуванні індивідуального навчального плану може бути регламентована Положенням про освітні програми та навчальні плани, яка має бути розроблена в університеті

1. Внаслідок того, що освітні програми для спеціальностей будуть, найімовірніше, занадто узагальненими, викладання в університеті здійснюватиметься за освітніми програмами та робочими навчальними планами для спеціалізацій, що дозволяється ст. 1 Закону.

Тому, пропонується при складанні робочих навчальних планів для спеціалізацій використовувати поняття:

– «спеціальні» дисципліни – сукупність дисциплін, за допомогою яких набувається 100% компетентностей, визначених у відповідній освітній програмі спеціальності;

– «спеціалізовані» дисципліни – сукупність дисциплін, за допомогою яких набувається 100% компетентностей, визначених у відповідній додатковій освітній програмі спеціалізації;

– «профільні» дисципліни – сукупність дисциплін, за допомогою яких поглиблюються компетенції, набуті при вивченні спеціальних та спеціалізованих дисциплін.

Спеціальні та спеціалізовані дисципліни є обов'язковими для вивчення студентами. Причому спеціальні дисципліни складають 75% кредитів освітньої програми, а спеціалізовані – 10-15% кредитів. Решту 15-10% складають профільні дисципліни. Спеціалізовані та профільні дисципліни є дисциплінами тільки циклу професійної та практичної підготовки. Перелік профільних дисциплін формується випускними кафедрами.

2. Якщо студент має право на участь у формуванні індивідуального

навчального плану, то дисципліни, які містяться у ньому, мають бути присутніми й у навчальному плані. Кількість таких дисциплін обмежена, тобто студент не має повної свободи вибору.

Тому, у межах спеціальності складати:

– навчальні плани для кожної спеціалізації на 85-90% кредитів (спеціальні та спеціалізовані дисципліни);

– додатковий навчальний план, який містить усі профільні дисципліни цієї або, навіть, іншої спеціальності.

Принципи складання робочих навчальних планів та структурно-логічних схем регламентуються Положенням про освітні програми та навчальні плани.

Саме з додаткового робочого навчального плану студент має право вибрати дисципліни на 15-10% кредитів, тобто брати участь у формуванні індивідуального навчального плану. Також, здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти.

3. Якщо студент починає заняття на певному рівні вищої освіти 1 вересня, то він може брати участь у формуванні індивідуального навчального плану тільки для наступного року навчання.

Тому, протягом перших двох років навчання на рівні «бакалавр» та першого року на рівні «магістр» студент вивчає тільки спеціальні та спеціалізовані дисципліни.

Індивідуальний навчальний план для студентів на рівні «магістр» на сьогодні складається з наукових досліджень за темою магістерської роботи (5 кредитів), переддипломної практики (4,5 кредити) та підготовки кваліфікаційної роботи (18 кредитів) та у майбутньому може містити 1 профільну дисципліну, причому навіть таку, що викладається на рівні «бакалавр».

Індивідуальний навчальний план складається на наступний навчальний рік у квітні-травні після того, як складено розклад занять.

4. Якщо студент хоче і може вивчати певну навчальну дисципліну, але ця дисципліна не належить до циклу професійної та практичної підготовки, кількість кредитів, які він одержить після вдалого її вивчення, може бути меншою, ніж визначено у певній освітній програмі.

Індивідуальний навчальний плані може містити «Наукову роботу» з відповідними кредитами.

5. Поняття академічна група має сенс тільки при вивченні спеціальних та спеціалізованих дисциплін.

Академічні групи формуються на першому році навчання на певному рівні вищої освіти та на певній спеціалізації та є незмінними при вивченні спеціальних та спеціалізованих дисциплін. Коли студенти вивчають профільні дисципліни, то розпорядженням по відповідному деканату формуються тимчасові групи студентів з різних академічних груп. Для цих дисциплін

ведеться Журнал обліку роботи викладача (який є звітним документом).

6. Студент має право вивчати дисципліну незалежно від того, скільки студентів у тимчасовій групі.

Для тимчасових груп не має виконуватися принцип граничної кількості студентів у групі. Заняття для тимчасової групи, яка складається з одного студента, мають відбуватися за загальноприйнятими нормами.